

KOPSOLĪ

Latvijas Nedzirdīgo savienības izdevums

Iznāk no 1954. gada

www.lns.lv

2008. gada jūlijs Nr. 13/14 (961/962)

Ls 0,60

ŠAJĀ NUMURĀ

Kā vienmēr, ziņas no Labklājības ministrijas. Varbūt varat izmantot iespējas mācīties, izmēģināt profesiju, kas interesē? – Ielūkojieties **11. lpp.**

Vēl viens festivāls garām! Kā un kas tur, Smiltene, šogad notika – par to rakstos un fotoreportāžā **14. – 15. lpp.**

Sporta lapas šoreiz veltītas pilnībā vienai tēmai – galda teniss. Toreiz, pirms gadiem un nupat Bulgārijā, Sofijā **12. – 13. lpp.**

Vēl dažas ziņas: ko nosvinēti Ligo svētki **8. – 9. lpp.**

Kā klājas galvu lauzītajiem Kuldīgā, apsveikumi jubilāriem, pateicības, līdzjūtības – **16. lpp.**

Galvenā redaktore: Ilze Kopmane
Datormakets: Irina Kristoforova

*Domas valda pār Pasauli,
Galā gāla uzvarēs Gara spēls.
Emersons*

Nākamais numurs 20. augustā

2008. gadā laikraksta "Kopsolī" izdošanu finansē Rīgas Dome

Vēlreiz atkal un atkal jāatgriežas pie Jāņa sētas 5. Kad beidzot notiks „pēc tiesas un taisnības” un varēsim atnākt uz savu LNS īpašumā esošo teritoriju?! **11. lpp.**

Nedzirdīgo diena
Jāņa sētā – 1997

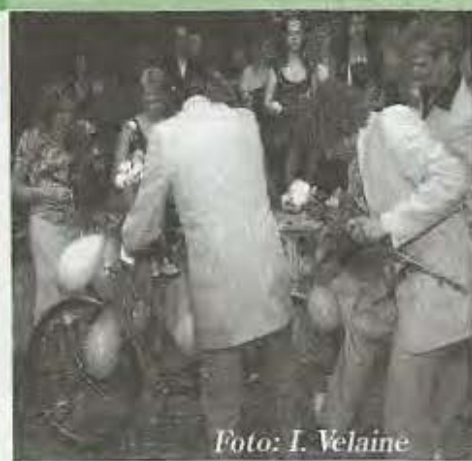

Foto: I. Velaine

Daudz priecīgu ziņu no skolām, kur sekmīgi mācījušies un līdz to beigšanai tikuši mūsu jaunieši. Tās lasiet un skatiet bildes

2. – 5. lpp.

“Visi ir savējie, bērņus mēs nešķirojam...”
7. lpp.

Foto: no ģimenes arhīva

TĀ PAIET SKOLAS GADI...

IRĪNA KRISTOFOROVA

Jūnija sākums ir ne tikai eksāmenu laiks, kad gaisā virmo zinību pārbaudes satraukums, bet notiek arī 9. – 12. klašu izlaidumi.

Svinīgā daļa

21. jūnija saulainajā pēcpusdienā Rīgas Raiņa 8. vakara maiņu vidusskola svinēja kārtējo izlaidumu Dailes teātrī. Šogad to absolvēja ap 100 audzēkņu, no tiem 7 nedzirdīgie.

Foto: M. Jegorova

Ar pateicības vārdiem klātesošos uzrunāja skolas direktors **Juris Šmits**, svinīgajā daļā sveicot jauniešus ar vidējās izglītības iegūšanu. Tas bija saviļņojošs notikums skolēnu, skolotāju, vecāku dzīvē. To varēja vērot arī viņu ārienē – visi skaisti ģērbušies, safrizēti, meitenēm krāšņas kleitas, pušiem uzvalki un kaklasaites.

Vecākiem, radniekiem, skolotājiem, draugiem bija iespēja noskatīties koncertu, kurā uzstājās Raiņas skolas koris un „Alias” melodziedātāji ar daudzām dziesmām. Šoreiz skatītājiem bija iespēja izbaudīt ne tikai latviešu dziesmas, bet arī krievu un angļu.

Visi bija sajūsmā par redzēto un izjusto. Koncertā izskanēja sveiciens arī Jāņiem un Līgām.

Raiņa skolu šogad beidza:

Linards Volkovs, Vadims Jelžovs, Elita Felkere, Vita Stupāne, Daina Platece, Kristīne Urtāne, Regīna Katakina(attēlā nav).

Kopā ar viņiem bija klases audzinātāja **Ilona Zalāne**. Skolēni atvadījās no saviem skolotājiem, sakot paldies par visu labo, arī kopā pārdzīvoto. Tāds laiks, kad skolēnu dzīvē kāds posms beidzas un tūlīt, tūlīt sāksies cits, tas ir laiks, kad skolēni atvadās no skolas, – cits studēs, cits sāks vai turpinās strādāt, kāds, iespējams, vienkārši nodosies

slinkošanai, taču viens no svarīgākajiem posmiem „divpadsmito” dzīvē ir noslēdzies...

Absolventus sveikt bija ieradušies ne tikai radi un draugi, bet arī Latvijas Nedzirdīgo jauniešu organizācijas pārstāve **Aļona Udovento**. Pēc koncerta absolventi krāšņiem ziediem rokās fotografējās kopā ar saviem mīļajiem brāļiem māsām, vecākiem un draugiem.

Tālāk – ballītē

Šoreiz nedzirdīgie absolventi bija pasūtījuši telpas banketu centrā „Rio”, aicinot līdzīgi arī savus draugus. Tur viņi izdejojās, dalījās atmiņās un pārdomās: kā bija, kas būs tur, lielajā dzīvē... Visi jaunieši bija tādi priecīgi, ar gaišu smaidu, un kā gan ne – skolas laiks ir beidzies, diploms kabatā!

Pirmo tostus uzsauca **Vadims Jelžovs**. Viņš apsveica savus klasesbiedrus, kas ar viņu bija kopā ilgus gadus, dalījās priekos un bēdās. Nākamo novēlējumu jauniešiem veltīja **Māra Lasmane**: „Visiem mācīties tālāk. Nedzirdība nav šķērslis tikt galā ar studijām. Viss var dzīvē piepildīties, bet tikai tad, ja patiešām to grib un visu dara, kas paša spēkos. Lai veicas!”

Pēc Māras ierosmes vakars risinājās rotaļās, dejās, jokos. Notika arī izpeldēšanās baseinā... ar izlaiduma drēbēm. Tas visiem bija jauks un interesants piedzīvojums. Lai dzīvo absolventi! ▲

Foto: I. Kristoforova

Atcerieties, jaunieši!

Sam cilvēkam, kurš zina, kurp iet, pasaule pati pavērs ceļu.

Ja tu gaidīsi kādu īsto brīdi,

Es nekad neuzsāksī to, ko gribī.

Tāpēc sāc tieši tagad, sāc tur, kur tu esi,

Ar to, kas tev ir. (Džordans)

LABS AMATS – DZĪVEI ZELTA PAMATS...

IRĪNA KRISTOFOROVA

Sestdien, 28. jūnijā, Barkavas arodividusskolā svinēja 25. izlaidumu un šo skolu pirmo reizi beidza nedzirdīgo grupa. Visi izturēja galapārbaudījumus ar labiem rezultātiem. Viņi atzina, ka trīs mācību gadi pagājuši neticami ātri.

Šogad Barkavas arodividusskolu absolvēja 62 jaunieši, no tiem 10 nedzirdīgie: **Aivis Grāvītis, Kaspars Unte, Dainis Liepiņš, Aleksejs Vinogradovs, Vladimirs Krumins, Mareks Kaidašs, Edgars Razma, Māris Jocis, Denis Saldabolovs un Jānis Sausiņš.**

Svinīgā daļa

Zālē skanēja mūzika, smaržoja ziedi, smaidošu cilvēku sejās vizēja prieks.

Tas tā ir katru vasaru, kad skolā notiek izlaiduma svētki, kad jaunā paaudze aiziet dzīvē. Tas ir laiks, kad viņi paši un sabiedrība novērtē, ko sasnieguši, iemācījušies, kad izvēlas savējo tālāko ceļu un vietu šajā pasaulē. „Šis ir pirmais solis, kuru sper jaunieši, lai katrs nākošais būtu vēl skaistāks, prieka pilns pretī iecerētiem mērķiem,” – tā absolventus sveica skolas direktore **Silvija Smeltere**, pasniedzot diplomus par apdares darbu profesijas apgūšanu.

Pirmos sveica labākos 10 absolventus, kuru vidū bija arī trīs mūsējie: **Denis Saldabolovs, Kaspars Unte un Dainis Liepiņš.**

Foto: I. Kristoforova

Pēc tam jaunieši nofotografējās ar vecākiem, kuri bija priecīgi un lepnī par saviem dēliem: acīs asaras mijās ar laimes pilniem skatieniem.

Klases audzinātāja **Lilita Zukule** teica:

„Mani bērni ir vislabākie. Sākumā, saņemot audzināšanā nedzirdīgo jauniešu grupu, pati biju apjukusi un nobijusies, jo tā bija mana pirmā saskare ar nedzirdīgajiem, bet drīz vien sapratu – viņi ir tādi paši kā mēs visi, turklāt centīgāki, atsaucīgāki, paklausīgāki. Jutu, ka ar viņiem man jauna dzīve sākusies. Man I. Immure ieteica mācīties par tulku,

lai es apgūtu zīmju valodu. Tā arī izdarīju.”

Patiešām – varēja redzēt, ka Lilita ir iemācījusies šīs valodas pamatus itin labi, dzejoli saviem skolēniem tajā noskaitīja. Man pat skudriņas pārskrēja. Nedzirdīgie skolēni atzina, ka visi skolotāji ļoti rūpējās un palīdzēja viņiem, uzklausa, kad bija nepieciešams. Daudz laika veltīja tam, lai jaunieši sekmīgi tiktu galā ar visiem uzdevumiem.

Koncerts, pateicības...

Muzikālos priekšnesumus izlaidumā sniedza šova „*Dziedi ar zvaigzni*” I vietas ieguvēja aktrise **Liene Šomase.**

Zālē bija ļoti karsti, visi noguruši, bet, kad Liene sāka dziedāt, publika atdzīvojās.

Mūsu puīši no Lienes skatus nenovērsa! Visiem ļoti, ļoti patika.

Foto: I. Velaine

Mūsējos sveikt bija ieradušies arī Latvijas Nedzirdīgo savienības, Latvijas Nedzirdīgo jauniešu organizācijas, Valmieras vārdzirdīgo bērnu internātskolas, Raiņa skolas pārstāvji ar labiem vēlējumiem, pasniedza arī dāvanas. Lai gan Raiņa skolas direktors Juris Šmits pats nevarēja ierasties, viņš atsūtīja direktorei lielu skaistu ziedu pušķi un izteica cerību par sadarbību arī turpmāk.

Kaspars Untes ģimene pateicās skolas direktorei S. Smelterei, par to, ka šajā mācību iestādē tika uzņemti nedzirdīgie jaunieši, un klases audzinātājam L. Zukulei par to, ka viņa jauniešiem bija „kā otrā mamma”.

Absolventi sagādāja lielu pārsteigumu audzinātājam ar savām dāvanām – vieni dāvināja siltu vilnas segu, citi – divriteni, izpušķotu ar krāsainiem baloniem. Audzinātāja puīšiem stāstījusi, ka uz skolu nākot kājām no mājas, kas atrodas patālu, tāpēc, re še, velosipēds, lai brauc!

Skolas direktore S. Smeltere visiem ar lepmumu izrādīja skolēnu praktiski veiktos darbus: flīzes vannistabā, līmētās tapetes telpās utt. Skola pamazām top skaista ar pašu audzēkņu rokām. Pašlaik gan pagaidām jauni nedzirdīgie, kuri vēlētos mācīties, nav vēl pieteikušies. Cerams, ka tas notiks līdz rudenim. Skolas vadība plāno, ka nedzirdīgie jaunieši turpmāk varēs specializēties ne tikai celtniecības jomā, bet arī citās profesijās.

Tagad skolā ir savs tulks – Lilita Zukule, un tas arī atvieglās mācības, jo ir arī uzkrāta pieredze mācību darbā ar šo jauniešu grupu.

(Tālāk 4. lpp.) ➔

Jauniešu pārdomas

Domājam, ka mūsu diploms ir liels ieguvums. Tas nozīmē zināšanas, kas ļoti noderēs praktiskā darbā, jo Eiropā izglītība arvien vairāk nepieciešama, lai strādātu mūsdienu līmenī, vienalga, ko cilvēks dara – ir apkopējs, celtnieks vai direktors. Tāpēc izglītības diploms nākotnē kļūs ļoti pieprasīts. Barkavā esam daudz ko iemācījušies gan teorētiski, gan praktiski. Liels, liels paldies par to skolotājiem, vecākiem, kuri atbalstījuši finansiāli un materiāli. Paldies audzinātājam L. Zukulei un grupas biedram **Fēlikssam**, kas palīdzēja tulkot zīmju valodā (viņš pats ir dzirdīgs, bet viņa vecāki – nedzirdīgie).

Jāatzīst, ka grūtāk padevās teorētiskās mācības. Skolotāji deva materiālus, palīdzēja. Labāk veicās ar praktiskām

lietām, jo tās parasti uztvērām ātri. Brīvajā laikā sportojām, spēlējām basketbolu, mācījāmies kopā, kārtojām ieskautes, pārdzīvojām atzīmes. Laiks nemanāmi aizritējis un , lūk, jau izlaidums! Jāšķiras no skolas, no skolasbiedriem – skumji, bet dzīvē jāiet uz priekšu, un no grāmatu un papīru valstības jāpārceļas uz praktisku kvalitatīvu darbu ikdienā. Tagad celtniecība pieprasa cilvēkus ar zināšanām, ar zelta rokām un jau zināmu pieredzi.

Ar dzirdīgajiem skolēniem arī sadraudzējāmies, daudzi no viņiem tagad prot alfabētus rādīt, kā arī apguvuši zīmju valodā pamatus.

Atcerieties! Skolas laiks, izglītības iegūšana katram cilvēkam jaunībā ir pats galvenais pasākums un notikums, jo tajā tiek likti pamati visai turpmākai dzīvei.

Komentārs

LNJO prezidents Ivars Kalniņš

“Būvniecība neapšaubāmi aktuāla profesija, kurā strādā daudzi nedzirdīgie jaunieši. Tiesa, viņiem lielākā daļā nav atbilstošas izglītības, lai strādātu šajā jomā. Bet šie absolventi ir panākuši savu, es teiktu, ka viņi ir uzvarējuši. Esmu patiesi gandarīts par mūsu absolventiem. Nešaubos, ka skola puīšiem ir devusi bagātīgus augļus, ko viņi varēs izmantot gan darbā, gan savām vajadzībām. Tā kā novēlu katram atrast prestižu darbu un uzcelt savu Gaismas pili, kā arī kļūt par paraugu citiem amu apguvējiem!” ▲

Foto: I. Velaine

Sludinājums

Rīgas Raiņa 8.vakara (maiņu) vidusskola aicina mācīties jauniešus ar dzirdes traucējumiem.

Mācību laikā skola piedāvā dienesta viesnīcu.

Iestājoties nepieciešami šādi dokumenti:

apliecība par pamatzglītību, pamatskolas atzīmju izraksts, liecība vai sekmju izraksts (ja pabeigta 10. vai 11.klase), pases kopija, audiogramma.

Skolas adrese: Rīga, Gertrūdes iela 32, korp. 3

Dokumentus var iesniegt 18., 21.jūlijā, 20., 21. un 22.augustā pl. 10 – 18.

Informācija pa telefoniem: 7311545, 7311546, 29466502 (sms)

e-pasta adreses: r8vmvs@riga.lv vai karklinaaija@inbox.lv

Jaunieši!

2008./09. mācību gadā jūs aicina **Barkavas arodvidusskola**, kurā varat

apgūt šādas profesijas:

būvdarbu specialitātē – apdares tehniķis un apmetējs, maiznieks.

Jūsu rīcībā – stipendija, dienesta

viesnīca, daļēja ceļa izdevumu

kompensācija. Ir iespēja apgūt B kategorijas autovadītāja apliecību.

Pieteikties: Dzirnavu 1, Barkava,

Madonas raj, LV – 4834.

Sīkāk: barkarod@madona.lv

tālr.: 64807211, 64807215

43. IZLAIDUMS VALMIERAS SKOLĀ

ELĪNA JEFREMOVA

Izglītības galamērķis nav zināšanas, bet gan darbība.

H. Spensers

Daudziem cilvēkiem piektdiena trīspadsmitajā datumā saistās ar nelaimi, taču šiem jauniešiem – **Edgaram Balodim, Rūtai Bernausai, Edgaram Denisovam, Artim Fridrihsonam, Unai Gustiņai, Daivai Jankovskai, Mārtiņam Jermacānam, Kasparam Kanopackim, Uģim Kuļikovskim, Ancei Lediņai, Mikum Miežim, Mārītei Mukānei, Andrim Rozītim, Inesei Sarkanei, Jolantai Tutinai, Sanitai Upītei, Laurim Ventaskrastam, Dacei Vingrei un Baibai Rubežai** 2008. gada 13. jūnijs paliks atmiņā kā gaiša un priecīga diena, jo šajā dienā viņi beidza savas mācību gaitas Valmieras Vājdzirdīgo bērnu internātpamatskolā.

Pamatskolas beigšana ir ļoti nozīmīgs posms, ikviena cilvēka dzīvē: jānoliek centralizētie valsts eksāmeni un jāsāk nopietni domāt par nākotnes profesiju. Vecākiem šis posms ir nedaudz skumjš, jo daudzi bērni pasper lielu soli pretī patstāvīgai pieaugušo dzīvei.

Izlaiduma pasākums bija ļoti jauks un sirsnīgs. Netrūka ne smieklu, ne asaru. Absolventus priecēja ne tikai ziedi un skolotāju veltījumi, bet arī dažādi priekšnesumi gan no bijušajiem absolventiem, gan no viesiem, gan arī no tagadējās 11. klases, kā arī paši absolventi nesēdēja rokas klēpī salikuši, bet iepriecināja vecākus un draugus ar brīnišķīgu uzstāšanos.

Dace Vingre Jūtos tagad labi. Lieliski, ka esmu beigusi skolu, tikai mazliet žēl. Man pietrūkst skolas dzīves. Domāju pa vasaru pastrādāt, sapeļnīt naudu, lai varētu turpināt mācības.

Sanita Upīte Beidzot skolu, sirdī nelielas skumjas, taču jāiet uz

priekšu. Jārealizē savi nākotnes plāni, un man tādi ir. Vienu sapni piepildīšu jau šogad, tas ir ceļojums uz Itāliju.

Renāte Jansone (VVBIS pedagoge)

Vēlos, lai absolventi dzīvē viņi cīnās ar grūtībām. Viņi zina, ka to var, ja grib sasniegt vēlamu. Tagad atliek tikai dzīvot uz priekšu. Es turu par viņiem īkšķus!▲

KLASES AUDZINĀTĀJAS UZRUNA

Valmiera. Skola pie Gaujas... Tajā mums kopā pagājuši 12 priecīgi, skaisti, draudzīgi gadi. Manā acu priekšā ir jūsu mīļās, gaidošās, izbrīnītās, arī bailīgās aciņas, kad pirmo reizi satikāmies 0. klasītē, kur jūs ieveda māmiņa un tētis – jūsu vismīļākie cilvēki. Tagad esat izauguši gudri, nopietni, dzīvespriecīgi, mērķtiecīgi. Es lepojos ar jums! Jūs nekad nesagādājat vilšanos! Jūs bijāt tie, kuru dēļ ar prieku ieradās darbā katru rītu. Jūsu smaids un labrīti deva mundrumu, enerģiju un prieku visai dienai.

Tagad kā putni aizlidojat ar plašiem spārniem uz izredzēto nākotnes mērķi!

Mani 11.b klases skolēni:

Rūta Bernaus – maziņa Tu ieradies skolā, ķeries tētīm ap kāju, jo baidījies no jaunā. Rūtiņ, es ar lepmumu varu teikt: esi izaugusi ļoti nopietna, mērķtiecīga jaunie. Ar savu nopietno attieksmi pret dzīvi Tu sasniegsi daudz!

Jolanta Tutina – Jolantiņ, būs grūti bez tava smaida, sirsnības! Esi tikpat atsaucīga un dāsna turpmāk! Tev veiksies!

Una Gustiņa – Uniņ, ar Tevi vienmēr varēja runāties kā ar pieaugušu cilvēku. Tu proti uzmundrināt, nomierināt. Lai nezūd Tava enerģija, izdoma, vadot pasākumus, runājot dzeju! Tici brīnumam – brīnumi notiek!

Dace Vingre - Daciņ, saglabā mieru, labestīgo smaidu, savu stilu! Dziedi, dejo, ar to Tu iepriecini! Tu gūsi panākumus, vēlu Tev to!

Ance Lediņa – Ancīt, ar savu pārliecību un mērķi Tu iesi dzīvē tālu. Klasē Tu dažkārt biji nemanāma, bet ar to ieguvi cieņu un mīlestību. Tu proti īpaši uzsmaidīt.

Edgars Balodis – Edža, priecājos par Tevi. No maza, bailīga puisēna esi izaudzis par kārtīgu jaunekli ar savu domu, pārliecību. Ej uz savu mērķi droši!

Atis Fridrihsons – Artīt, vienmēr nomierina tavs smaids, mierīgums. Vēlu sasniegt iecerēto! Nebaidies no grūtībām, tās ir pārvaramas! Lai Tev veicas!

Mikus Miežis – Mikiņ, Tu visus gadus biji vislielākais palīgs visos vīriešu darbos klasē! Tava labsirdība, gaišais smaids neaizmirsīsies! Tev palīdzēs tavas stiprās rokas!

***

Tā varētu rakstīt un rakstīt mīļās atmiņas par jums...

Droši vien dažādi būs likteņi, ne tik viegli nāksies dzīvē izkarot savu vietu, nostāties uz savām kājām, varbūt būs klupieni un kļūdas, taču jūras visiem ir mīļi vecāki, kuri vienmēr sniegs atbalstu. No sirds priecājos par jums visiem!

Pa sarežģītiem ceļiem uz skolu atnācāt, vēl sarežģītāki tie kļūst pēc skolas beigšanas, tāpēc ļoti gribētos, lai skola pie Gaujas paliek kā stabila vērtība. Neaizmirstiet ceļu uz Valmieras skolu, pie saviem un skolotājiem! **Esiet laimīgi!** ▲ **Gunta Petraško**

PAR CILVĒKU AR INVALIDITĀTI TIESĪBĀM

ILZE KOPMANE

Šī gada 3. aprīlī stājusies spēkā Apvienoto nāciju organizācijas (ANO) Konvencija par cilvēku ar invaliditāti tiesībām.

Visas Eiropas Savienības valstis to ir parakstījušas, tātad atzinušas. Visas – izņemot Latviju!

Invalidu organizāciju apvienība „Sustento”, kuras sastāvā ir arī LNS, 30.maijā Esplanādes laukumā Rīgā rīkoja Latvijas invalidu kopā sanākšanu ar devīzi „Mēs esam”, lai pieprasītu valdībai pieņemt ANO konvenciju, nekavējot to parakstīt un ratificēt (apstiprināt).

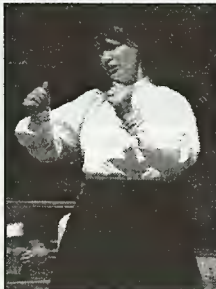
Mēs esam cilvēki

Kāpēc tas ir tik svarīgi? Par to runāja minētā saieta dalībnieki, kuru vidū krietna daļa bija arī no LNS. Šī Konvencija paredz, ka valstij jānodrošina cilvēkiem ar invaliditāti līdzvērtīgas iespējas piedalīties visos sabiedrībā notiekošos procesos – iespējas iegūt izglītību atbilstoši savām spējām un interesēm, strādāt, atpūsties, veidot ģimenes, audzināt bērnus, izkopt savus talantus, piedalīties kultūras dzīvē. Proti, darīt jebkuras lietas, kas pieejamas citiem bez invaliditātes.

Te vietā citēt mūsu nedzirdīgās „tautumeitas” Ilonas Liniņas iznācienu, atklājot pasākumu ar tautasdziesmas izpildījumu zīmju valodā:

Eima, visi nabadziņi, pie Dieviņa sūdzēties,

Kam Dieviņš mums nedeva kā citiem ļautiņiem?

Kādi iemesli kavē valdību parakstīt šo Konvenciju?

Par to saietā taisnojās labklājības ministre I. Purne, kura atzina – jā, Konvencija ir jāparaksta, bet tas saistīts ar valsts budžetu, ar papildus izmaksām utt. Viņa atzina invalidu tiesības uz labāku dzīves kvalitāti un aicināja „tā turpināt”,

tas ir, neatlaidīgi par sevi atgādināt un cīnīties.

Kā atzīmēja „Sustento” vadītāja Gunta Anča, Eiropas savienība atvēl lielus līdzekļus sociālā riska grupu integrācijai (visām valstīm kopā – 4 miljoni eiro!), un invalīdi gaida no savas Latvijas valsts to taisnīgu un lietderīgu izlietošanu.

Saieta dalībnieki uzklaušīja arī Eiropas Invalidu foruma prezidenta atsūtītās uzrunas tekstu. Arī tajā uzsvēta ideja par to, ka invalīdiem ir tiesības prasīt no valsts viņu interešu ievērošanu un aizstāvību, iespēju būt pilntiesīgiem sabiedrības locekļiem – tādiem, kādi viņi ir. Sabiedrība jārespektē invalīdu varēšana un nevarēšana viņu rīcības jomas ietvaros, jo pirmām kārtām: MĒS ESAM CILVĒKI.

Ar intervijām, pārdomām un uzrunām uzstājās vairāku organizāciju pārstāvji. Viena no spilgtākām runām saietā, kas izpelnījās publikas aplausus, bija LNS prezidenta A. Pavlina teiktā. Viņš uzsvēra, ka invalīdiem nav „īpašu vajadzību”, jo viņi, tāpat kā visi, vēlas mācīties, strādāt, atpūsties, piedalīties sabiedrības dzīvē utt.

Šīs tiesības jau ir noteiktas LR Satversmē – tad kāpēc par tām vēl būtu jācīnās?! Mūs kopā savedusi kauna sajūta par savu valsti, kuras ierēdņiem vēl jāpierāda šīs neapstrīdamās patiesības, viņš teica. Tikai kopā būsīm stipri, lai kaut ko panāktu un mainītu. Šis „Sustento” pasākums ir solis uz kopīgo rīcību. Paldies par to un – lai tādu būtu vairāk!

Nedzirdīgie aktīvi

Starp citu, nedzirdīgie cilvēki veidoja krietnu daļu no sanākušajiem mītiņa dalībniekiem. Lūk, dažu pārdomas, vērojot saieta norisi! A. Birzniece, R. Puksis, I. Pukse kā galvenās problēmas atzina ierobežoto pieeju tulkošanas pakalpojumiem – būtu vēlme tos plašāk individuāli izmantot studiju procesā, kultūras pasākumos (teātra utt. izrādēs); ejot uz konsultācijām pie speciālistiem. Būtu labi, ja nedzirdīgiem būtu tādi apstākļi (tulki, nauda) lai varētu izstudēt un kā juristi, psihologi, medicīnas darbinieki utml. apkalpotu savējos, nedzirdīgos. Ministre runā skaisti, viņi atzina, bet tie ir tukši vārdi, kam neseko reāli darbi.

(Tālāk 7. lpp.)

Olga Rence, Inta Damberga, Natālija Šmite, atzina ka grūti izdzīvot ar niecīgo invalīda pensiju, kuru ātri noēd inflācija. Valdībai jāpadomā, kā nobremzēt cenu kāpumu vai paliecināt cilvēku ienākumus. Jāmaina darba devēju attieksme, lai viņus ieinteresētu pieņemt darbā invalīdus. Ar daudziem

pozitīviem piemēriem jāietekmē arī sabiedrības attieksme pret nedzirdīgajiem, jo „mūs neciena, no mums izvairās, aprunā”.

Jāsaka, ka karstās saules staros pagurusī publika atdzīvojās it īpaši tad, kad uz improvizētās skatuves parādījās mūsu melodziedātājas **Irina Kristoforova** un **Daina Platace**. Viņu uzrunas ar dziesmām bija saviļņojošas – „no sirds uz sirdi”. Pasākumu kuplināja arī sieviešu deju kopa no invalīdu apvienības „Aspazija”.

Valdībai un Saeimai Latvijas 112 tūkstošu invalīdu vārdā tika iesniegts saieta dalībnieku apstiprināts Aicinājums parakstīt un ratificēt ANO Konvenciju par cilvēku ar invaliditātes tiesībām. ▲

Foto: I. Kopmane un V. Krauklis

„TIKAI AR MĪLESTĪBU...”

ILZE KOPMANE

Vienmēr smaidoša, saposusies un dzīvespriecīga uz zīmju valodas nodarbībām Elvīras ielā ierodas Ina Celmiņa no Lizuma pagasta Gulbenes rajonā. Kad Zīmju valodas centrā uzzināju, ka viņa ir studente, sešu bērnu māmiņa, radās vēlšanās parunāties tuvāk.

Ina! Sakiet, lūdzu, kāpēc jūs mērojāt šādu tālu ceļu no Gulbenes, lai mācītos zīmju valodu.

Var teikt, Dievs mani uzrunāja, dodot iespēju mūsu draudzē, kur kalpojam, iepazīties ar diviem nedzirdīgiem puīšiem, un viens no viņiem uz kādu laiku ienāca mūsu ģimenē. Vēlējos ar viņiem pēc iespējas labāk saprasties, tāpēc atradu šos kursus un pieteicos.

-Vai lielā ģimene arī ir jūsu izvēle? Pastāstiet par savējiem!

To man ir daudz – savi četri bērni: Kristaps, Jolanta, Lauma, Edvards Noa; 2 aizbildnībā – abi Pēteriši. Vēl viens – neoficiāli, no kaimiņu nelabvēlīgās ģimenes. Jaunākajam 2 gadi, vecākajam – 15. Protams, arī vīrs – lielais balsts un domubiedrs visās lietās un darbos, kas jāveic.

-Es atkal jautāšu par to vieglumu un grūtumu...

Ir viss kopā, bet audzināt bērnu var tikai ar mīlestību. Dažāda ir viņu pieredze, varēšana un vēlmes. Mani pašu vecāki pameta 6 gadu vecumā, un zinu, kā ir tad, ja trūkst mātes glāsta, tēva stipro roku. Varbūt tāpēc man vieglāk sevī atrast spēku un prieku audzināt savējos (visi viņi tādi nešķirojot).

-Daudz gudrības, zināšanu arī vajag, vai ne?

Dzīves gudrības! Bet vispār ar vīru esam beiguši audžuģimenes kursus, pati vēl tagad apgūstu biznesa kursu Vidzemes attīstības aģentūrā. Daudz lasām kopā ar bērniem. Arī Bībeli. Palūdzamies, pārrunājam Dieva brīnumus, cenšamies kopā darīt labus darbus.

-Vai jūs strādājat? Kā ar iztikšanu?

Esmu iesaistījies vietējā sociālā dienesta darbā, braucam pa pagastiem ar koncertiem, uz skolām ar dāvanām. Esmu žēlsirdīgā samariete Gulbenes rajona biedrībā „Ecclesia”.

Par iztikšanu – Dieva bērniem vienmēr pietiek un pāri paliek labiem darbiem. Tā tas ir patiešām. Palīdz pagasts, apmaksājot brīvpusdienas, arī darbavieta. Bērniem dāvanas gādājam vienmēr visiem vienādas...

-Un kādas ir brīvā laika izklaides?

Visa ģimene dodamies uz baznīcu – tur ir interesanti: ģimeņu svētki, rotaļas, sports. Piedalījāmies arī vietējā pagasta konkursā par superģimenītes titulu. Neieguvām to, bet bija aizraujošs sagatavošanās process.

-Kādi ir nākotnes nodomi?

Audžuģimenēm ir savi noteikumi. Bērņus nevar izvēlēties. Jāņem, ko bāriņtiesa nolemj. Kādu laiku rūpējāmies par 6 jauniešu grupu, kas bija iznākuši no kolonijas, daži pat ar kriminālu pagātni. Vajag kādu, kas notic un palīdz arī šādiem cilvēkiem, vai ne? Tagad viņiem jau ir savas ģimenes, bērni...

Bet man ir kāds sapnis – izveidot centru bērniem, kuriem nepieciešama adaptācija, tas ir apgūt dažādas lietas, kas jāzina, lai var iekļauties normālā dzīvē: mācīt viņus, kā vārtīt ēst, iepirkties, sakopt sevi un dzīvokli utt. Dažādu iemeslu dēļ šādi „siltumnīcas stādīņi” mums ir, un tie prasa kopšanu. Domāju, mēs to spētu. **-Lai Jums Ina, izdodas! ▲**

„Dots devējam atdodas”

Rīgas biedrība pateicas ziedotājiem!

Pāvels Lisovs, Nina Ivanova, Heļa Gotlība un Vītālijs Kokorevičs (katrs 1Ls); Franciska Senkēviča, Jēgvēnija Kuļikova (2Ls);

Jūlija Depkovska, Vasilis Depkovskis, Marta Čeplīte un Anna Simanoviča (3Ls); Marija Šķirmante, Staņislavs Ševelis,

Leonora Lukste un Irina Horuna (5Ls).

PRETĪ VASARAI: AIZVADĪTI LĪGOSVĒTKI

ILZE KOPMANE

Tā varētu saukt dažādus pasākumus Jāņudienas priekšvakarā, kas notiek LNS kultūras iestādēs un arī darba kolektīvos. Te par dažiem!

Uz Ķemeru purvu

22.jūnijā LNS centrālās mītnes dažādu organizāciju darbiniekiem, šoreiz pēc „KS” redakcijas ierosmes, bija lieliska iespēja pavadīt dažas stundas brīvā dabā, profesionāla gida pavadībā iepazīstot mazu daļiņu Ķemeru nacionālā parka.

Sešpadsmit cilvēku grupa Ķemeru apkaimē izgāja 3,5km garo dabas taku pa laipu, kas veda pāri purvu akačiem, garām sārtām dzērvenziedu actiņām, dzidriem maziem ezeriņiem ar salīnu pudurišiem un krastos augošiem purva bērziņiem, eksotiskās formās izločitām prieditēm – gluži kā Japānas pundurkoku izstādē! Un tā līdz skatu tornim, kurā paveras skats – purvi, purvi līdz apvārsnim (16 tūkst. ha apmērā!). To iesakām redzēt visiem!

Kā gide skaidroja, purvi ir viena no Latvijas izcilākajām dabas bagātībām, kuru it īpaši Eiropā saglabāties ļoti maz. Bet purvi – tas nozīmē vairāk nekā 2 tūkst.

dziedātājputnu; vēl vairāk – rāpuļveidīgo un spārnoto kukaiņu, kas mājo zemē un gaisā, arī tādus augus, kokus, puķes, kas rodami tikai purvos. Un, protams, kūdru – šo neatsveramo augsnes bagātinātāju, siltuma razotāju (gadā tās slānis pieaug tikai par 1,6mm).

Diemžēl arī Latvijas purvu liela daļa padomju periodā tika nosusināti un to kvalitāte pazeminājās.

Neskatoties uz gandrīz nerimstošām lītavām, šis gājiens atklāja daudz ko jaunu un interesantu, bet galvenais – deva visai retu iespēju būt ciešā kontaktā ar dabu, turklāt draudzīgā darbabiedru lokā. Tā burtiskā nozīmē bija ligošanās pa laipām smaržu, krāsu un svaiga gaisa, vēja un lietus pielietā pasaulītē. ▲

Pateicība

Sirsniņš paldies Rīgas NBI skolai par atvēlēto autobusu, kā arī tā vadītājam Andrim Paukiņam par laipnību un atsaucību šī izbraukuma laikā.

Visi sakām paldies arī organizatoriem, bet tie savukārt – LNS vadībai un palīgiem tehnisko lietu risināšanā.

LNS darbinieku grupa

LĪGO DIENĀ LĪGO ROKAS

ELĪNA JEFREMOVA

Labvakar, Jāņa mātē,
Vai gaidīji Jāņa bērņus?
Jāņa bērņi sanākuši
No maliņu maliņām.

Tik tiešām – uz Valmieru šogad Jāņa bērņi sanāca no maliņu maliņām! Cilvēki sabrauca no Daugavpils, no Rēzeknes, kā arī no citām vietām ne tikai no Latvijas, bet arī no Krievijas, lai piedalītos vienā no lielākajām latviešu tradīcijām – Vasaras saulgriežu, Līgo svētku svinēšanā.

Šis pasākums notika ES finansētā projekta „Mūsu iespējas mūsu – nākotne” ietvaros. Manuprāt, Līgo svētki ir svētki, kuri spēj vienot jebkuras tautības cilvēkus, jo alus un siers taču garšo visiem, bet, ja negaršo, tad vienmēr ir patīkami pasēdēt pie silta ugunsкура vēsā vakarā!

Patīkama pasēdēšana pie ugunsкура draugu lokā

Lai gan dienas iesākums bija drēgns, nepatīkams un lietains, tas neatturēja cilvēkus sapulcēties kopā un izbaudīt šo seno latvisko tradīciju visā pilnībā.

(Tālāk 9. lpp.)

E. Čaika un R. Katakina izpilda populāro dziesmu.

Vakars sākās ar daugavpīliešu un rēzekniešu aizraujošajiem priekšnesumiem, melodeklamācijām un dejām, kuri ne tikai ieliksmināja publiku, bet arī uzlaboja laikapstākļus.

Pēc priekšnesumiem Valmieras kluba Jāņa māte parūpējās par to, lai visi, gan tālie ceļu mērotāji, gan vietējie, tiktu kārtīgu pabaroti un padzirdīti.

noskaņās kā senos laikos. Žēl, nakts bija par īsu un latgaliešiem bija ātri jādodas mājup.

Apkopojot aptaujāto dalībnieku atsauksmes, secināju, ka nedzirdīgie vēlas pēc iespējas biežāk tikt ar sev līdzīgajiem un pavadīt laiku kopā. Latgalieši ilgojas atgriezties Valmierā, jo dažiem tā atsauc atmiņā skolas laikus Valmieras vājdzirdīgo bērnu internātpamatskolā, savukārt valmierieši ar prieku uzņem viesus.

Ar pasākumu visi bija ļoti apmierināti, un daudzi vēlētos, lai tādi tiktu rīkoti pēc iespējas biežāk. Žēl, ka Līgo svētki un Jāņi ir tikai vienreiz gadā!

Paldies pienākas visiem, kuri ieradās un it sevišķi Valmieras kluba namamātei Dacei Lācei par viesmīlīgo sagaidīšanu, Elvīrai Čaikai un Sandrai Gerenovskai par atsaucību. Bez šīm trim dāmām šāds pasākums nebūtu noticis!

Tie, kuriem nepatika ilgi sēdēt pie ugunsкура un mieloties, varēja iesaistīties dažādās atrakcijās, kuras organizēja gan daugavpīlieši, gan rēzeknieši, gan valmierieši.

Jāsu uzmanībai

Intervija ar Daci Lāci, Valmieras kluba saimneci, par Līgo vakara pasākumu.

➤ **Kā radās ideja svinēt Jāņus Valmierā kopā ar rēzekniešiem un daugavpīliešiem?**

Tas ir etniskās integrācijas projekta ietvaros – latviešu tautas tradīciju vakari ar cittautiešiem – šajā sadaļā tiek dažādi latvisko tradīciju vakari tepat Valmierā. Un Līgo svētkos Rēzeknes un Daugavpils biedrības brauca pie mums pieredzes apmaiņas pasākumā – tādi braucieni un labās prakses pārņemšana arī ir šī paša projekta atsevišķi pasākumi, jo arī mēs braucām pie viņiem.

➤ **Kāds bija šī pasākuma mērķis?**

Līgo svētki ir laikam vislatviskākā tradīcija un to arī gribējām latgaliešiem parādīt, jo viņiem ir vairāk cittautiešu nekā mums.

➤ **Vai iecerētie mērķi pasākumā īstenojās?**

Pasākumā izdevās īstenot visus plānus – pat labu laiku ar Sv. Pēteri sarunājām!

➤ **Kā jūs vērtētu pasākumu 10 ballu sistēmā?**

Cik sapratu no pasākuma dalībnieku atsauksmēm, pasākums vērtējams uz 10+.

➤ **Kas šajā pasākumā patika un kas nepatika?**

Patika, ka cilvēki aktīvi iesaistījās visās interaktīvajās nodarbībās, atrakcijās un rotaļās, ka bija tiešām Līgo nakts

Atsaaksmē

Valdis Krauklis, pazīstamais LNS sabiedriskais darbinieks un fotomeistars, iegriezies „KS” redakcijā vēlējās pastāstīt par šo lielisko pasākumu, kurā pats piedalījies kā „skatītājs no malas”. Viņa vērtējums!

„Valmierieši vienmēr ir slaveni ar savu lielo viesmīlību un radošo izdomu, ar spēju jebkuru pasākumu padarīt par notikumu, kas ilgi paliek labā atmiņā. Uz šo klubu Vidzemē vēlējos doties es un daudzi citi. Un ne velti, jo bija jau arī ko redzēt un pamācīties, kā jāuzņem viesi vispār un tieši arī šādā reizē, kad maksimāli jātuvina daba un laudis savā starpā.

Tā kā ļaužu bija daudz, pie simta, tad, kā pienākas vasarā un Līgo noskaņās, scenārijs risinājās dabā – mājīgajā, sakoptajā pagalmā ar lapeņi un dārza kamīnu, ar Jāņu izdarībām, dziesmām, rotaļām, pieredzes apmaiņu. Iesaistīti tika visi klātesošie – gan pašmāju laudis, gan viesi.

Noslēgumā visi vienprātīgi atzina, ka šādi pasākumi ar biedru tuvināšanos no dažādām biedrībām jārīko regulāri, jo katram ir savas domas, idejas un pieredze, kurā var dalīties, no kuras var pamācīties, tā secinājis

Valdis Krauklis.

SANĀCIET, JĀŅA BĒRNI!

✍️ DZINTRA KUKŠA

Jāņu vakars agrāk tika saukts par ziedu vakaru, un tāds tas arī izvērtās, pārceļot astronomiskos saulgriežus uz 19. jūniju, kad Jāņa bērni kuplā skaitā bija sanākuši KC „Rītausma”, lai kopīgi palustētos.

Viss nams smaržoja pēc Jāņu zālēm un priecēja acis, tās bija sarūpējuši mājas labie gariņi.

Tā kā Jāņus svin katras mājas pagalmā, tad visi līgotāji tecīņiem vien devās uz izpušķoto pagalmu, kur tika sveikti no drāmas ansambļa dalībniekiem, kuriem netrūka zāļu kroņu galviņās. Meitas labprāt būtu pušķojušas arī kādas brūnaļas galvu, bet kur gan te pie KC „Rītausma” uzrastos

kāda gotele? Ozola vainags, novēlot veselību un spēku, tika likts galvā vienīgajam Jānim (Priedītim), kurš šoreiz kļuva tik lepns par savu šo svarīgo latviešu vārdu.

Bez tradicionālajām līgodziesmām notika arī zīlēšana, kurai meitai tad nu šogad palaimēšoties tikt pie vīra, metot vainadziņu koka zaros. Diemžēl visām vai nu nevingrinātu roku vai vainadziņa ziedu smaguma dēļ šis svarīgais dzīves pasākums būs jāpārceļ uz nākošo gadu, jo nevienai vainadziņš nepalika, karājoties koka zarā.

Jāņa māte sieru deva, Jāņa tēvs alutiņu... Kā gan lai nebūtu devuši, ja Jāņa bērni sola visus miežus izbradāt un uzsūtīt bulli, lai sabada.

Un... vasaras saulīte rotājās, izlīdusi no mākoņu segas, sildīja Jāņa bērnus, kuri liksmi smējās, baudīdami alu, pīrādziņus un īstenās mājas saimnieces Marutas gādāto sieru no savas dzimtās puses. ▲

SKOLU DZĪVE: PRIEKŠ PAR PADARĪTO

✍️ RUTA PAEGLE

Valmieras vājdzirdīgo bērnu internātpamatskolā noslēdzies darbs pie ESF finansētā projekta “Atbalsts vājdzirdīgu jauniešu integrācijai izglītības sistēmā, sabiedrībā un darba tirgū”. Tas devis lielu ieguldījumu mācību un audzināšanas darba pilnveidošanā. Paveikto nemaz nav tik viegli uzskaitīt, jo darba apjoms tiešām ir iespaidīgs.

Pirmkārt, notika vairāki semināri, kuri palīdzēja projekta darbā iesaistītajiem pedagogiem sagatavoties šim darbam, piemēram, apmācība, kā strādāt ar datoru programmām, seminārs par mācību grāmatu, metodisko materiālu rakstīšanas prasībām.

Otrkārt, tika izstrādātas mācību priekšmetu programmas un metodiskie materiāli. Skolas metodisko bāzi ir papildinājušas 14 mācību priekšmetu programmas, kuras ir piemērotas bērnu ar dzirdes traucējumiem labākai apmācībai. Skolotāji ar lielu atbildības sajūtu izvērtēja mācību standarta prasības un izvēlējās mācību vielas apjomu atbilstoši tam un skolēnu spējām.

Lai skolēni pēc iespējas labāk saprastu mācību vielu, ļoti vērtīgi būs metodiskie materiāli. To skaits ir desmit – gan latviešu valodā un matemātikā, gan ķīmijā un vēsturē u.c.

Uzdevumi un vingrinājumi izvēlēti atbilstoši surdopedagoģijas prasībām, lai tiktu pilnveidota skolēnu valoda un saziņas prasmes. Skolēnu valodas attīstībai savu ieguldījumu dos arī desmit individuālā darba materiāli.

Treškārt, tika modernizēts aprīkojums dzirdes kabinetam. Skolēniem ar dzirdes traucējumiem ir svarīgi

mācīties saklausīt dažādus trokšņus un skaņas. Jaunie skaņu ieraksti, mūzikas instrumenti to dos.

Ceturtkārt, noteikti gribas pieminēt jaunieškārtoto dzīves mācības kabinetu. Tagad skolēni paši var sev pagatavot ēst, mācīties, kā jārīkojas ar dažādām sadzīves ķīmijas vielām, iepazīt materiālus, kuri nepieciešami telpu remontam u.c.

Piektkārt, noteikti jārunā par pedagogu pieredzes apmaiņas braucieniem uz citām speciālajām skolām, sadarbība ar Rēzeknes augstskolu.

Tas deva iespēju iepazīt kolēģu darbu, viņu radošo pieeju bērnu ar speciālām vajadzībām apmācībā, lai skolēnus sagatavotu dzīvei tā, ka viņi justos droši, zinoši, darboties griboši.

Skolēniem svarīgas bija mācību ekskursijas. Viens ir “izdzīvot” skolā dažādas dzīves situācijas, otrs – redzēt to savām acīm. Svarīgi ir uzzināt, kādas ir izglītības un darba iespējas, redzēt, kā notiek pats darba process. Skolas vide ir samērā noslēgta, tāpēc katra došanās ārpus skolas ir kā lielās dzīves piedzīvojums – jaunas vietas, jauni cilvēki, jaunas iespējas.

Bērni ar dzirdes traucējumiem mācās ne tikai speciālajās skolās, bet ir integrēti arī vispārīzglītojošās skolu klasītēs. Skolotājam jāapgūst jaunas darba metodes, zināšanas speciālajā psiholoģijā, lai gūtu pēc iespējas labākus panākumus šādu bērnu apmācībā. Te liela nozīme bija pedagogu tālākizglītības 72 stundu kursiem, kurus organizēja mūsu skolas attīstības centra speciālisti.

Paveiktais noteikti nav tikai vienas dienas vai projekta darba gada ieguldījums skolēnu ar dzirdes traucējumiem apmācībā un audzināšanā, bet tas veidots ar skatu nākotnē – ko mēs skolā “iedosim” skolēnam, tas palīdzēs viņam dzīvēt. ▲

VĒLREIZ PAR JĀNA SĒTU 5

Rīgas Dome 16. jūnijā iesniegusi kasācijas sūdzību Augstākās tiesas senātam Jāna sētas 5 telpu privatizācijas lietā. Līdz ar to process atkal ievēlās uz pagaidām nezināmu laiku. LNS prezidents aizsūtījis vēstuli katram Rīgas Domes deputātam par šo lietu, cerot, ka kādam no viņiem būs vēlšanās iejaukties. Tālāk vēstules teksts (saīsināti).

„Cienījamie Rīgas Domes deputāti! Latvijas Nedzirdīgo savienības vārdā griežos pie jums ar neatlaidīgu un uzstājīgu lūgumu pārtraukt Rīgas Domes ierēdņu nekontrolēto un bezatbildīgo patvaļu un prettiesisko rīcību, kura izsauc ne tikai mūsu neizpratni un sašutumu, bet rada arī būtiskus finansiālus zaudējumus jau daudzos tūkstošu latu.

Mēs saprotam, ka deputātiem nav laika iedziļināties katrā sīmiņā, tomēr potenciālās bezdarbības rezultātā „nedzirdīgo lietu” varēs droši ierindot vēl vienā Domes prestižu un finansiālo situāciju graužošu lietu sarakstā, tāpēc griežamies tieši pie jums.

Lietas būtība – Rīgas Dome 2000. gadā nolēma nodot privatizācijai ēku Jāna sētā 5. Visi ēkas pārējie īrnieki savas telpas privatizēja, bet, kad pienāca kārta Nedzirdīgo savienībai, Domes ierēdņiem acīmredzot radās ideja organizēt afēru un šīs telpas „prihvatizēt” ar primitīvu, bet efektīvu paņēmieni – sadomāt formālu iegastu, lai Domes lēmumu sabotētu, atbrīvotos no likumiskā pretendenta uz telpu privatizāciju, pēc tam šīs telpas

(Domes lēmums taču ir spēkā!) prihvatizēt (no red. – pievākt sev).

Šī mahinācija neizdevās. Latvijas Nedzirdīgo savienība griezās tiesā, kas pieņēma LNS pozitīvu lēmumu. Rīgas Domes amatpersonas to, protams, pārsūdzēja.

Sobrīd notikušas jau piecas tiesas sēdes un visās Rīgas Domes rīcība vērtēta kā nelikumīga un prettiesiska. Taču Rīgas Domes ierēdņi, pat neskatoties uz Augstākās tiesas senāta spriedumu, atkal mēģina ievēlēt šo lietu un tālād zaudējumus padara vēl lielākus. Tāpēc pirmo reizi vērsamies pie jums, deputāti, tieši un aicinām saukt šo ierēdniecību pie kārtības.

Faktiski tas vairs nav tikai saimniecisks, bet arī politiskās atbildības jautājums: kāpēc un kuru interesēs Rīgas Domes atbildīgās amatpersonas, redzot savas pozīcijas nelikumību un prettiesiskumu, tomēr velk laiku garumā un katru mēnesi bezjēdzīgi tērē nodokļu maksātāju līdzekļus (komunāliem maksājumiem, tiesām utt.). Arī Latvijas Nedzirdīgo savienība nespēj realizēt savas likumiskās tiesības, un katra diena mūsu organizācijai nes ievērojamus finansiālus zaudējumus, kamēr visas šīs absurdas nelikumības turpinās. Protams, LNS pieprasīs Rīgas Domei kompensēt mūsu organizācijai nodarītos zaudējumus, kuri mērāmi jau daudzos simtos tūkstošu latu!

Cienījamie deputāti! Mūsu organizācija pārstāv nedzirdīgo cilvēku intereses, un mums ir nepieņemami un ir sarūgtinājums, ka pašvaldība, kuras primārajai rūpei būtu jābūt par sociāli atstumto iedzīvotāju labklājību, tieši otrādi, atļauj saviem ierēdņiem tiem darīt pāri. Nelikumīgi, prettiesiski un negodīgi. Mēs lūdzam un simtu nedzirdīgo rīdzinieku vārdā pieprasām jums tam darīt galu.

Ar cieņu, LNS prezidents A. Pavlins.” ▲

Ziņo Labklājības ministrija

Jauni pasākumi, lai novērstu bezdarbu

Latvijā ieviesīs vairākus jaunus bezdarba mazināšanas un aktīvas nodarbinātības pasākumus bezdarbniekiem.

Bezdarbnieki īslaicīgi, līdz trīs mēnešiem, varēs izmēģināt vairākas profesijas, kas viņus interesē. Gada laikā viņiem būs iespējams strādāt 3 profesijās, lai praktiskā darbā noteiktu sev piemērotāku profesiju, kā arī atrastu savām spējām un interesēm atbilstošu darbu.

Tāpat ar Nodarbinātības valsts aģentūras atbalstu darba devēji varēs profesionāli gatavot un apmācīt noteiktās profesijās sev nepieciešamos speciālistus. Praktiskā darbā varēs iesaistīties tie bezdarbnieki, kuriem nav darbam nepieciešamās profesionālās izglītības vai tā ir iegūta, bet zaudētas darba prasmes un iemaņas, kā arī tie, kuri vēlas apgūt jaunu profesiju.

Lai veicinātu sociālās atstumtības riskam pakļauto bezdarbnieku (cilvēku ar invaliditāti, zemu izglītības līmeni, atkarības problēmām) iekļaušanos darba tirgū, paredzēti kompleksi atbalsta pasākumi: bezdarbnieki saņems vairākus savstarpēji saistītus pakalpojumus.

Speciālisti palīdzēs bezdarbniekiem risināt viņu personiskās problēmas, uzlabot un atjaunot viņu darba spējas, kā arī veicināt viņu iesaistīšanos konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos, piemēram, apgūt valsts valodu vai datorzinības.

Plānoti arī bezdarba samazināšanas pasākumi cilvēkiem, kuri atraduši darbu citā pilsētā vai rajonā. Pārbaudes termiņa laikā jaunie darbinieki varēs saņemt transporta un dzīvokļa īres izmaksu kompensāciju, ja darbavieta atradīsies ārpus deklarētās dzīvesvietas un ceļā uz darbavietu jāpavada vairāk nekā viena stunda vienā virzienā.

Nākamajā gadā tam paredzēti 500 tūkstoši latu. Iepriekšminētie priekšlikumi iekļauti LM izstrādātajos noteikumos „Aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu organizēšana un finansēšanas kārtība pasākumu realizācijā izvēles principi”.

Sociālās iemaksas par vecāku pabalstu

Vecāku pabalsta saņēmējiem turpmāk būs nodrošinātas sociālās iemaksas. Par cilvēkiem, kuri kopj bērnu vecumā līdz viena gada vecumam un saņem vecāku pabalstu, jau tiek veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas no valsts speciālā budžeta līdzekļiem.

No šī gada 1. janvāra bērnu kopšanas pabalstu aizstāja jaunais vecāku pabalsts, un arī par šī pabalsta saņēmējiem valsts maksās sociālās iemaksas cilvēku pensijas apdrošināšanai un apdrošināšanai pret bezdarbu.

Paplašināti arī sociālās apdrošināšanas veidi, kuriem var pievienoties pašnodarbinātā laulātais. Cilvēki brīvprātīgi var pievienoties pensiju, invaliditātes, maternitātes un slimības apdrošināšanai un no šī gada arī vecāku apdrošināšanai. ▲

PARĀDĀS JAUNIE, ARĪ VECĀKIE - SAŅEMAS

✍ JADVIGA BOČKĀNE

(Sākumu lasiet KS Nr. 9/10.)

Turpinājums - par GALDA TENISU

Baltijas republiku ziemas spartakiādēs bieži vien tieši galda tenisisti izšķīra visu rezultātu kopvērtējumā. Tāda liela atbildība gulās uz viņu pleciem!

1960.gadā Lietuvā, Viļņā 2. PSRS nedzirdīgo galda tenisa meistarsacīkstēs smagas neveiksmes piedzīvoja H.Vaivode un **D.Zvanītāja** – pārāk lielās pašpārliecinātības un nepietiekošo treniņu dēļ. Šoreiz visās disciplīnās triumfēja lietuvieši.

1976.gadā Vissavienības kausa izcīņas sacensībās Taškentā mūsu izlasē parādījās jauni spēlētāji **A.Daubars**, **J.Višņevskis**, **B.Golubkovs** un **A.Bergmanis**. Starp 11 komandām mūsējie izcīnīja 3.vietu. Individuālajās spēlēs – **H.Klapotei** 2.vieta, sieviešu dubultspēlēs **H.Klapotei** un **Z.Žukauskai** – 2.vieta.

Šajos gados daudzpusīgā sportiste **D.Zvanītāja** bija gan laba tenisiste, gan ātrslidotāja, gan šahiste, gan volejboliste, pie kam visur viņa bija vajadzīga komandas interesēs.

"Dainu pazīstam kā apzinīgu sportisti. Ja komandai nepieciešams, Dainai var uzticēties – nepievils," – tā viņu vērtēja kultūras nama "Rītausma" vecākā trenere **Ē.Caune**. Ar siltām atmiņām **D.Zvanītāja** atcerējās savus pirmos trenerus – **S.Rozenbergu** un **Plikgalvi**.

1979.gadā Lietuvā, Klaipēdā Vissavienības nedzirdīgo sacensībās galda tenisā kopvērtējumā mūsējie **A.Daubars**, **J.Višņevskis**, **B.Golubkovs**, **A.Klievēns**, **H.Klapote**, **M.Salaciete** un **Z.Žukauska** atkal ierindojās 3.vietā. Individuāli vislabāk veicās pieredzējušajai sportistei **H.Klapotei**.

Sporta virsotņu iekarotājas

Pēc vairāk nekā 20 gadiem (1981) Užgorodā Vissavienības čempionātā **H.Klapote**, neskatoties uz to, ka viņai nebija iespējas regulāri apmeklēt treniņus (mācības, slimības), tomēr spēja atkārtot

1959.gada panākumu – izcīnīja PSRS čempiones nosaukumu jau brieduma gados.

Astoņdesmito gadu sākumā atkal parādījās jaunas sejas – Rēzeknes nedzirdīgo skolas fizikultūras skolotāja **Kasakovska** audzēknes **Indra Ozoliņa** un **Māra Salaciete**. Jauniņā sportiste **Indra** droši nostājās uz kājām un kopā ar mūsu vadošajiem galda tenistiem iekaroja sporta virsotni, pārspējot PSRS čempioni lietuvieti **Gedgaudeni**. **Indra** un **Māra** abas ar galda tenisu iepazinās agri, viņām pirmā rakete bija mācību grāmata, ar kuru viņas atsita balto bumbu. Vairākas reizes **I.Ozoliņa** bija LNB čempione, uzvarēja Baltijas republiku spartakiādēs, bijusi PSRS čempione arī 1984.gadā.

Pašiem savs treneris

Galda tenisa treneri (dzirdīgie) bieži mainījās, bet no 1980. gada pastāvīgs bija nedzirdīgais treneris **J.Višņevskis**, kura darbs apliecināja: nedzirdīgie labāk saprotas ar sev līdzīgiem. Viņa vadībā veiksmīgi noritēja jaunās paaudzes maiņa. Spēlētāji bieži piedalījās savas biedrības meistarsacīkstēs, sekmīgi startēja BASB "Daugava", Rīgas pilsētas čempionātā starp dzirdīgajiem, kur finālā spēja ierindoties pat 10.vietā.

Daudziem spilgtā atmiņā palika smagas cīņas draudzības spēlēs pret spēcīgo Maskavas komandu, kas ritēja ar mainīgām sekmēm un beidzās ar maskaviešu uzvaru. Labākais no vīriešiem bija **A.Daubars**, bet **I.Ozoliņa** un **M.Salaciete** bija krietni pārākas pār maskavietēm.

Jauni panākumi

1983.gadā Alma-Atā PSRS nedzirdīgo čempionātā mūsējie izcīnīja 13 medaļas – 2 zelta, 2 sudraba un 9 bronza medaļas, 12 komandu vidū atkal paliekot 3. vietā aiz Ukrainas un Krievijas. Šinīs sacensībās 2.vietu izcīnīja **A.Klievēns**. Viņa sporta gaitas sākās jau Valmieras skolā, piedaloties ne tikai savas skolas sacensībās, bet arī Valmieras pilsētas sacensībās jauniešu grupā un tur izcīnot 1.vietu.

A.Klievēns plūca uzvaras laurus arī Rīgas pilsētas veterānu (no 40 gadiem)

sacensībās (1985).

1987.gadā Ļvovā PSRS meistarsacīkstēs **A.Daubars**, **A.Bergmanis**, **A.Klievēns**, **I.Ozoliņa** un **M.Salaciete** palika 4. vietā.

I.Ozoliņas, **M.Salacietes** un **A.Daubara** sasniegumi tika augstu novērtēti, viņus iedalīja PSRS nedzirdīgo izlasē, gatavojoties Eiropas meistarsacīkstēm Ungārijā.

Tomēr šīs radušās cerības startēt kādās starptautiskajās sacensībās palika nepiepildītas.

Meistarkandidātu godā

Trenera **Višņevska** vadībā galda tenisa kluva ļoti populāra un iecienīta mūsu sportistu vidū. Tika sagatavoti vairāki meistarkandidāti – **A.Daubars**, **J.Višņevskis**, **B.Golubkovs**, **A.Klievēns**, **A.Bergmanis**, **I.Ozoliņa**, **M.Salaciete** un **A.Jerčaks**.

Trīsdesmitgade

30 gadus kopš 1.Vissavienības sacensībām Rīgā notika svētku pasākums, kurā sporta vadība atzīmēja panākumiem bagāto tenisa vēsturi, pieminēja un godināja bijušos galda tenisistus **A.Celmu**, **S.Rozenbergu**, **V.Kapenieku**, **V.Onzoli**, **A.Meiju**, **A.Krasnovsku**, **G.Briedi**, **O.Anufrijevu**, **R.Kurēnu** un citus, novērtēja **S.Rozenberga** nopelnus 60. gados, kurš trenēja un izaudzināja jauno tenisistu paaudzi – **D.Zvanītāju**, **E.Žukausku** un **A.Daubaru** un 80. gados trenera **J.Višņevska** audzēkņus **I.Ozoliņu**, **M.Salacieti** un citus.

Pa šiem gadiem šī sporta spēle bija kļuvusi daudz straujāka, ātrāka, arī tenisa lāpstīņas kļuvušas vieglākas, bumbuņa labāk klausā. Varbūt būsiat ievērojuši, ka labāko spēlētāju uzvārdi ilgus gadus ir vieni un tie paši – tāpat šajā sporta veidā vecumam nav lielas nozīmes!

Indrai vēlreiz medaļa

1989.gadā Jaunzēlandē **Kristiansbergā** Vispasaules nedzirdīgo XVI vasaras sporta spēlēs PSRS komanda kopvērtējumā ieguva 2.vietu.

(Tālāk 13. lpp.)

Savi nopelni šī panākuma kaldināšanā bija arī mūsu sporta meistarkandidātei Indraī Ozoliņai, izcīnot bronzas medaļu komandu cīņās. Individuāli viņai bija piektā vieta aiz četrām ļoti spēcīgām Japānas sportistēm.

1990.gadā Gruzijā Tbilisi Vissavienības sacensībās mūsu komanda – 5.vietā, sievietes – 3.vietā.

Robežas valjā

1992.gadā Vācijā Hamburgā 4.starptautiskajā turnīrā mūsu izlasei bez favorītes I.Ozoliņas, kas aizprecējās uz Jaunzēlandi, gāja ļoti smagi un tā palika priekšpēdējā vietā. Jau bija jūtams jaunās maiņas trūkums.

A.Daubars, A.Jerčaks un M.Salaciete piedalījās

arī Vispasaules nedzirdīgo sporta spēlēs Bulgārijā Sofijā (1993) bez iepriecinošiem rezultātiem.

2002.gadā Zviedrijā Upsalā notika Ziemeļvalstu sacensības jauniešiem, kurā piedalījās A.Grāvisis un S.Goldšteina. Abi ieņēma 6.vietas.▲

MŪSU GALDA TENISS – PASAULĒ

VARIS STRAZDIŅŠ

No 1. līdz 8. jūnijam Sofijā, Bulgārijā risinājās I Pasaules čempionāts galda tenisa nedzirdīgajiem.

Tajā no mūsu valsts piedalījās ANATOLIJS JERČAKS – daudzkārtējais mūsu sacensību uzvarētājs galda tenisa. Čempionāta pirmajā daļā notika komandu sacensības, kurās viņš piedalījās. Tāpēc aizbraucām vēlāk, sākoties individuālajām cīņām.

Anatolijs tika ielozēts 6. apakšgrupā starp Taivānas, Taizemes un Baltkrievijas sportistiem. Pārliecinoši tika pārspēti taizemietis un baltkrievs, bet nācās piekāpties taivānietim.

No katras apakšgrupas 2 labākie tika pielaisti tālākajām cīņām. Anatolijs, ieņemot otro vietu, nākošajā kārtā zaudēja Krievijas sportistam, un līdz ar to sacensības viņam bija beigušās. Noslēgumā individuāli Anatolijs ieņēma 40. – 47. vietu (neoficiāli) no 79 dalībniekiem.

Vēl bez komandu un individuālajām cīņām notika arī vīriešu, sieviešu un jauktās dubultspēles.

Sikākus tehniskos rezultātus varat redzēt www.bdsf.bg.com ar norādi *I Tabletenis Championships*.

Sacensības risinājās sporta hallē, kur spēlēja ledus hokeju. Protams, šo sacensību laikā ledus tur nebija. Uz šī laukuma bija izvietoti 12 galda tenisa galdi. Sacensību norisi nodrošināja dzirdīgie tiesneši, kas savus pienākumus veica

profesionāli un operatīvi. To gan nevarēja teikt par sacensību organizāciju kopumā. Kā jau parasts visās dienvidu valstīs, gan spēles, gan citi pasākumi sākās ar novēlošanos un nelielu haosu sākumā. Bet, kad beidzot sākās, tad turpinājās bez starpgadījumiem.

Ar dzīvošanu un uzturu bijām apmierināti, viesnīca atradās netālu no sacensību vietas. Varēja izvēlēties uz sacensībām braukt autobusā vai aiziet ar kājām

Manas personīgās izjūtas Bulgārijā, Sofijā bija tādas, it kā esmu atgriezies pagājušā gadsimta 90. gadu sākumā, kad Latvijā notika straujas pārmaiņas ar visām to sekām un notikumiem. ▲

Foto: No LNSP arhīva TIBHAR

AIZRAUTĪGAS DEJAS, SIRSNĪGAS DZIESMAS, DZIRKSTOŠS HUMORS

✍️ DZINTRA HERBSTE

Tajā 6. jūnija sestdienā, kad Smiltenē risinājās Latvijas nedzirdīgo pašdarbības mākslas festivāls, pilsētai pāri lējās zeltsaulītes stari, pilnā spēkā smaržoja baltās mežrozītes un visādu krāsu ceriņi, savas ziedlapiņas pretī nācējiem laipni plivināja dažādas sīkpuķītes...

Pulkstenis rādīja tikai devīto rīta stundu, kad Smiltēnes kultūras namam jau tuvojās pirmais autobuss ar mūsu ļaudīm no Tukuma, tam sekoja braucēji no Rīgas, Liepājas un citām vietām.

Smiltēnes kultūras nama zāle sagaidīja pašdarbniekus un viesus ar uzrakstu: „Sveiciens trīs pakalnu pilsētā Smiltēnē!”, un arī uz skatuves smaržoja ceriņi un mežrozītes...

Sākoties festivālam, zāle bija jau pilna ar skatītājiem un pašdarbniekiem – viņu kopā ap 500, kas sabraukuši no Saldus, Tukuma, Jūrmalas, Madlienas, Madonas, Pļaviņām, Gulbenes, Balviem un vēl nāca un nāca klāt...

Festivālu atklāja **Smiltēnes biedrības** pašdarbiece **Līga Kalnīte**, kura pēc trīs gadu pārtraukuma dziedāja „*Vasaras himnu Smiltēnei*”.

Tālāk ar runu klātesošos sveica LNS prezidents **Arnolds Pavlins**, izsakot prieku, ka pašdarbnieku pulks kļūst arvien lielāks. Par to liecina fakts, šis festivāls ir jau trešais lielais pasākums pēc kārtas pirmajā pusgadā. Tālāk par koncerta norisi īsumā!

Alsviķu arodapmācības centra audzēkņu uznāciens bija visai cienīgs – ar veseliem ar 4 priekšnesumiem.

Kuldīgas biedrība kā vienmēr aizrautīgi nodejoja – šoreiz danci „*Skūķīt, puķīt!*”, piedaloties arī Ventspilī dzīvojošam ilggadīgam dancotājam **Guntim Dāvidam**.

Lielu interesi izraisīja „*Ceļu policists*” no **Pļaviņām** ar **Aināru Osmani** policista lomā – viņš izcēlās ar sodas naudas iekasēšanu par satiksmes noteikumu neievērošanu... **Daugavpīliešu** „*Rācenis*” ar savu dabisko humoru izraisīja visos smieklu vētru.

Savukārt **rītausmiešu** „*Emīla nedarbus*” skatuvē neviens nevarēja savaldīt. Kā allaž, visi jautri un humorpilni. Nu bet **Valmieras** Alla Pugačova un Maksīms Galkins vispār bija ārpus konkurences – uzvedums tik kolosāls, ka aizrāva visus skatītājus un lika ar aizmācītu elpu vērot slavenā pāra izdarības.

Alūksnes grupa saplēsa savu zaļo krūzi un tik sirsnīgi par to bēdējās, ka to nevarēja nomierināt, bet paši smiltēnieši sniedza deju paraugstundu ar sešiem dejojājiem – 4 meitas, 2 puisi cits pēc cita uzstājās ar savu izdomātu deju un lielījās, ka viņiem tā deja vislabākā. Jāsaka, ka šoreiz viņi pirmoreiz prezentējās tik lielā pulcīnā – tas notika, pateicoties režisorei **Aivai Šilinskaī**.

Visiem ļoti patika **Liepājas biedrības** pārstāvja **Alda Ādamsona** izpildītā dziesma „*Rīpoja akmens*”. Visskaistākā dziesma un viselegantāk tērptais pašdarbnieks (vīrietis), tā varētu teikt, – ļoti patīkams iespaids par viņu, kaut visi tā sapostos... Noslēgumā „*Lambada ligo*” **rēzekniešu** izpildījumā radīja jautru pirmsjāņu noskaņojumu. Viņiem jau vienmēr kaut kas jauns! Skatieties šo priekšnesumu, zālē visi smējās vēderus turēdami.

Noslēdzoties festivālam Smiltēnē, tika izvēlēta nākamā gada norises vieta – tā būs skaistā Ventspils pilsēta. ▲

Projekts “Roku roka” saņēmis finansiālu atbalstu no valsts budžeta. Publikācijā paustā informācija atspoguļo LNS uzskatus. Īpašo uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāts nav atbildīgs par tās saturu.

Skatītāji vērtē

✍️ BRIGITA ALDERSONE

Laikraksta „Kopsolī” redakcija vēlējas uzzināt arī skatītāju viedokli par šo pašdarbības festivālu Smiltēnē. Un, lūk, dažu domas.

Stanislava Strupka: Šādi festivāli un lieli pasākumi ļoti iepriecina. Jo ir iespēja satikties ar sen neredzētiem draugiem, radiem, paziņām un klasesbiedriem. Priece tas, ka nedzirdīgo kultūra arvien vēl dzīvo un cilvēki labprāt uzstājas uz skatuves un piedalās dažādos pasākumos. Man pašai ļoti patīk melodeklamācijas, dejas un pantomīma. Šajā festivālā visvairāk patīka jaunais puisis no Liepājas, viņš tik eleganti uzstājās ar savu melodeklamāciju „*Rīpoja akmens*”. Tas ir labi, ka starp nedzirdīgajiem ir jauni un talantīgi cilvēki. Arī Rēzeknes „*Lambada*”, tas bija kaut kas jautrs un interesants.

Tatjana Urboniene: Man Smiltēnē ļoti patīka. Koncerts patiešām bija ļoti interesants, bija ko paskatīties, varēja gan pāsmieties, gan zīmēs padziedāt līdzī... Es šajā koncertā biju patīkami pārsteigta par „*Allas Pugačovas un Maksīma Galkīna*” (Valmieras) uzstāšanos. Agrāk TV ekrānā vēroju, kā estrādes zvaigzne Alla Pugačova dzied, bet nekad nevarēju tā īsti saprast, par ko tās dziesmas ir, ar kādu saturu. Bet nu man beidzot ir skaidrs, kādām tēmām dzied šī popzvaigzne. Nu šis priekšnesums bija vienkārši fantastisks.

Mārite Ostvalde: Pirmkārt jau priecājos, ka šeit varēja satikt tik daudz pazīstamu cilvēku no visām biedrībām, aprunāties un, protams, noskatīties koncertu, kas ļoti patīka, visi pašdarbnieki bija centušies. Atkal un atkal katra biedrība parādīja kaut ko jaunu. Esmu lepna, ka arī mūsu vējainās pilsētas – Liepājas pašdarbnieki uzstājās ar savām dejām un melodeklamāciju. Paldies jāsaka Latvijas Nedzirdīgo savienības vadībai, ka mums ir iespēja uz šādiem pasākumiem visiem sabraukt no malu malām, citam uz citu paskatīties un gūt pozitīvas emocijas.

Baiba Meija: Smiltēnē man ļoti patīka, satiku daudzus draugus, klasesbiedrus.

(Tālāk 16. lpp.)

FOTOREPORTĀŽA NO 12. MĀKSLINIECISKĀS PAŠDARBĪBAS FESTIVĀLA SMILTENĒ

Fotografēja Valdis Krauklis

1. Deju "Pavasaris" izpilda KC Rītausma

2. Daugavpīliešu pantomīma "Rācenis"

4. Deju "Skukīt, puķīt!" demonstrē kuldīdznieces

3. "Izraēļu deju" izpilda Alsviķu jaunieši

5. Deju paraugstunda, Smiltenes RB

7. "Lambada līgo" izpilda rēzeknietes

6. Ar melodziesmu "Ripoja akmens" skatītājus priecēja liepājnieks A. Adamsons

8. Plaviņiešu uzvedums "Ceļu policists"

9. Alūksniešu pantomīma "Zaļā krūze"

10. "Emīla nedarbi" KC Rītausma skatījumā

KULDĪDZNIEMI LAUZA GALVAS

ŽANETE

Kuldīgas biedrībā noslēdzies otrais krustvārdu mīklu konkurss „Lauzīsim galvu”. Spraiģās prāta spēles pie mums aizsākās 2007. gada janvārī un noslēdzās šā gada 28. maijā. Konkurss pavisam piedalījās 29 dalībnieki no dažādām Latvijas pilsētām.

Par uzvarētājiem kļuva **R. Pūce** (1.vieta), **I.Razminovičs** (2.), **G.Dāvids** (3.). Balvas uzvarētājiem sagādāja I.Zeberliņa grāmatnīca un SIA Kuldīgas grāmatnīca. Par to **LIELS PALDIES** grāmatnīcu vadītājiem!

Kā tad aizsākās krustvārdu mīklu konkurss Kuldīgā? Kurš bija šī konkursa iniciators?

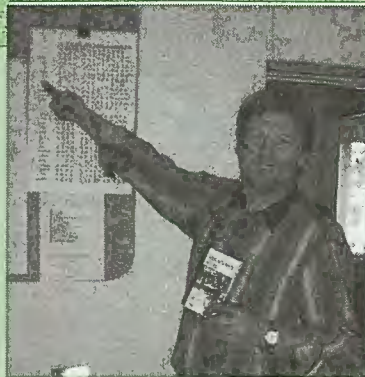
Uz šiem jautājumiem atbild konkursa „Lauzīsim galvu” iniciators **V.Pūce** un organizatorisko jautājumu vadītājs **V.Gārnis**.

V.Gārnis: Konkurss aizsākās 2006.gadā. Konkurss organizēt ierosināja **Viktors Pūce**. Ideja par to viņam radusies, skatoties Latvijas televīzijā tādus prāta spēļu konkursus kā „Prāta banka”, „Miljonārs” u.c. **V.Pūce** uzņēmās atbildību par jautājumu sagatavošanu, savukārt es – par organizatorisko pusi: konkursa norisi, pareizo atbilžu apkopošanu un iegūto punktu atspoguļošanu tabulā.

Jūs esat krustvārdu mīklu konkursa „Lauzīsim galvu” idejas autors un arī šī konkursa rīkoātājs. Kāpēc šāds konkurss ir vajadzīgs? Ko tas dod nedzirdīgajiem?

V.Pūce: Pateicoties tādiem TV konkursiem kā „Miljonārs” un līdzīgiem, esmu par tiem ieinteresējies un iegādājies ļoti daudz grāmatu par dažādām tēmām, uzzinājis daudz ko interesantu, ko līdz šim nezināju. Vēlos, lai ar konkursa palīdzību nedzirdīgie apgūtu jaunas zināšanas, lai viņos rastos arvien lielāka interese par Latvijas un pasaules vēsturi, ģeogrāfiju, dabu utt.

Noteikti vēlos, lai konkursā iesaistītos aizvien vairāk dalībnieku. Man ir iecere nākotnē sarīkot tādu prāta spēļu konkursu, kurā varētu piedalīties mūsu ļaudis no visām Latvijas reģionālajām biedrībām. Tas būtu aizsākums vēl vienai vērtīgai, jaukai tradīcijai – parādīt, ko mēs protam, zinām un varam. ▲

Mīļi sveicam

Mēs jums, mīļie jubilāri, novēlam

spēju iet pa Dzīvi ar smaidu sejā;

priecāties par katru dienu, kura dāvāta;

redzēt Brīnumu, just Milestību sirdī, Gaismu dvēselē.

70

11.VIII Ernestīne LASOVIČA,
Daugavpils

27.VIII Zenta ERNESTSONE,
Liepājas

65

25.VIII Antons BĒRZIŅŠ, Valmieras
31.VIII Zinaīda PANTJA, Rīgas

60

3.08. Jelizaveta ĻISIVŅENKO, Rīgas

55

11.08. Jānis SPRINCIS, Rīgas
19.08. Aloīzs BRIŠKA, Rīgas

Festivāls Smiltēnē...
Sākumu (lasiet...lpp)

Baiba Meija

Ar visiem centos aprunāties, jo interese uzzināt, kā mūsējie dzīvo. Par pašu festivālu varu teikt tikai to labāko. Igramma bija interesanta. Vislabāk patika Valmieras Allas Pugačovovs uzstāšanās, Rēzeknes „Lambada Līgo”, bet viss jau bija labi. Aizkustināja arī mūsu prezidents ar savu stāju un runu. Mums, nedzirdīgiem, patiešām ir veicies ar prezidentu un viceprezidentu, tie ir cilvēki, kas ļoti daudz dara mūsu labā. Paldies viņiem!

Nobeigumā LNS prezidents pasniedza īpašas balvas labākajiem. Par labāko sieviešu lomas izpildītāju tika atzīta **Iveta Lāce – Miezīte (Valmiera)** – Alla Pugačova, bet labākā vīriešu loma – **Aldim Adamsonam (Liepāja)**. Par labāko kolektīvu atzina Liepājas pašdarbniekus. Šī tradīcija jau aizsākta Rēzeknes pašdarbības festivālā, un cerēsim, ka tā neizzudīs, jo arī kultūras dzīvei ir vajadzīga motivācija. Paldies visiem pašdarbniekiem un organizatoriem par šo jauko pasākumu. Uz tikšanos nākamajos pasākumos! ▲

Pateicība

Liels paldies Janīnai LUKINAI un viņas meitai Lilitai par laipnību un atsaucību ikreiz, kad lūdzam pieskatīt mūsu sunus mūsu prombūtnes laikā. Pateicoties viņām, varam doties tuvākos un tālākos ceļos ar mierīgu sirdi. Lai jums abām stipra veselība, dzīvesprieks un ļaužu mīlestība!

Marija Jegorova un
Rolands Barkans

† Līdzjūtības

*Ja nākas kaut ko ļoti tuvu zaudēt,
Tad nākas gluži cilvēciski skumt.*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību skumju brīdī un esam kopā ar tuviniekiem, Gaļinu Anspoku aizsaulē aizvadot. *Līvānu biedri*

*Ar zelta diegiem, saules stariem
Šuj debesīs pie zemes Dievs,
Lai tie, kas esam lejā,*

Varam ar tiem tur augšā satīkties.

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, no LNS goda biedres Gaļinas Anspokas uz mūžu atvadoties (14.01.1930 – 11.06.2008). *Pļaviņu biedrība*

† Sēru vēstis

Marija KOTĀNE
03.04.1940.-24.06.2008

Juris FAUSTS
31.03.1945.-1.07.2008

Rīgas biedrība